

Johanneksen evankeliumin selitys 28  
 Joh. 8:27-47  
 Savonlinnan Tuomiokirkko, 13.4.2016

## Rankkaa tekstiä

Viimeksi jäimme Johanneksen evankeliumin selityksessä siihen, että Jeesus armahti aviorikoksesta kiinni jääneen naisen. Sen jälkeen hän puhui paikalla olevalle kansanjoukolle ja sanoi: ”Minä olen maailman valo.” Tuon puheensa hän lopetti näin: ”Minun lähettäjäni puhuu totta, ja minä vain ilmoitan maailmalle sen, minkä olen häneltä kuullut.” (Joh. 8:26)

Teksti jatkuu näin:

He eivät ymmärtäneet, että Jeesus puhui Isästä. Niinpä Jeesus jatkoi: ”Sitten kun olette korottaneet Ihmisen Pojan, te ymmärrätte, että minä olen se joka olen enkä tee mitään omin neuvoin, vaan puhun niin kuin Isä on minua opettanut. Hän, joka lähetti minut, on minun kanssani. Hän ei ole jättänyt minua yksin, koska minä teen kaiken hänen mielensä mukaan.” (Joh. 8:27-29)

### He eivät ymmärtäneet

”He eivät ymmärtäneet, että Jeesus puhui Isästä.” Tuo ”Isä”, se tarkoittaa tietenkin Jumalaa.

Aika mielenkiintoista, että Johannes toistaa evankeliumissaan niin usein tätä samaa ajatusta: väkijoukko ei ymmärtänyt Jeesuksen puhetta. Nykyisinhän usein ajatellaan, että Jeesus puhui käyttäen arkielämästä ottamiaan vertauksia, ja siksi hänen puheensa oli ns. ”tavallisesta ihmisestä” helposti ymmärrettävää.

Mutta Johannes antaa selvästi sellaisen kuvan, että näin ei ollut. Väkijoukko ymmärsi Jeesuksen väärin.

Mitä meidän pitäisi tästä oppia? Saammeko puhua vaikeata ”kaanaankieltä”, koska Jeesuksellekin kävi niin, että hänen puhettaan ei ymmärretty? Vai mitä tuo seikka meille merkitsee?

### Jeesuksen ”korottaminen” vaikuttaa ymmärtämisen

Jeesus sanoi, että ” sitten kun olette korottaneet Ihmisen Pojan, te ymmärrätte, että minä olen se joka olen”. Mitähän tämä tarkoittaa?

Se tarkoittaa varmaankin Jeesuksen ”korottamista” ristille. Siinähan hänet nostettiin maasta, roikkumaan jalat ehkä metrin tai pari maan yläpuolelle. Mutta ”korottaminen” viittaa varmasti myös siihen, että hän nousi kuolleista ja sitten lopulta hän astuisi ylös taivaaseen, Isän luo, josta hän oli maailmaan tullutkin. Vasta kun tuo kaikki oli tapahtunut, sitten vasta ihmisillä olisi mahdollisuus ymmärtää, että Jeesus tosiaan on se, joka on, Jumalan Poika.

Tämä johtuu siitä, että ihmiset on ensin sovittava Jumalan kanssa. Ilman Jeesuksen ristiä, johon hänet ”korotettiin” kuolemaan, ilman sitä ihmisen alitajuinen syyllisyys ja Jumalan kauhu tekee mahdottomaksi ymmärtää Jumalan Poikaa. Mutta kun Jeesuksen rististä ihminen pääsee näkemään, että Jumala rakastaa häntä niin paljon, että suostuu kuolemaan hänen puolestaan, silloin voi herätä ymmärrys.

Mutta sekään ei vielä riitä. Lisäksi Jeesuksen piti nousta kuolleista. Jos hän olisi vain kuollut, ei kukaan olisi uskonut häneen. Mutta hänen ylösnousemuksensa todisti vastaansanomattomalla tavalla sen, että Jumala oli tosiaan lähettänyt hänet. Se todisti, että Jeesus oli puhunut niin kuin Isä oli häntä opettanut. Se todisti, että Jumala oli koko ajan hänen kanssaan ja hän oli tehnyt kaiken hänen mielensä mukaan.

Ja lopullinen asia, joka mahdollistaa Jeesuksen ymmärtäminen, se oli Jeesuksen ”korottaminen” taivaaseen. Taivaaseen astumisensa jälkeen Jeesus nimittäin lähetti maailmaan Jumalan Pyhän Hengen. Hän mahdollistaa Jeesukseen uskomisen eli sen, että ihminen ymmärtää, kuka Jeesus on.

Tässä siis on jotain vastausta siihen, että miksi ihmiset eivät ymmärrä Jeesusta, eivätkä ymmärrä sitä, että kirkko puhuu hänestä nykyään. Syynä ei ainakaan aina ole vaikea ”kaanaankieli”. Syynä on se, että Jeesuksen ymmärtämiseen tarvitaan hänen ristiään, hänen ylösnousemistaan ja hänen lähettämänsä Pyhää Henkeä. Jos ihminen ei suostu hyväksymään näitä asioita hyödykseen, hän ei voi ymmärtää, mistä Jeesuksessa on kyse; ei vaikka hänelle puhuttaisiin miten havainnollisesti.

### **Jeesuksen sanat saavat aikaan uskon**

Monet uskoivat Jeesukseen kuullessaan hänen puhuvan näin. Niille juutalaisille, jotka nyt uskoivat häneen, Jeesus sanoi: "Jos te pysytte uskollisina minun sanalleni, te olette todella opetuslapsiani. Te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita." (Joh. 8:30-32)

Näyttää kuitenkin siltä, että Jeesuksessa oli hengellinen, uskoa herättävä voima jo ennen hänen ristiinnaulitsemistaan ja ylösnousemistaan.

Se liittyi hänen sanoihinsa. Johanneksen evankeliumissa tätä painotetaan monessa paikkaa. Jeesus teki kyllä ihmeitä, mutta jos ihminen uskoi häneen pelkkien ihmeiden takia, se ei Jeesuksen itsensä mielestä ollut oikeata uskoa. Näinhän oli vaikkapa Nikodemoksen tapauksessa, ja monessa muussakin kohtaa Johanneksen evankeliumia. Mutta jos ihminen uskoi Jeesuksen puhumien sanojen vaikutuksesta, että Jeesus on Jumalan maailmaan lähettämä vapahtaja, se oli aitoa uskoa,

jota Jeesus arvosti. Tästä esimerkkinä on vaikkapa samarialainen nainen Sykarin kaivolla tai roomalainen sadanpäämies, joka tarttui Jeesuksen sanoihin: ”Mene, poikasi elää.”

Tämä on minusta lohdullista. Nykyisin seurakunnissa esiintyy hyvin vähän Jeesuksen tekemiä parantamishmeitä. Mutta onneksi olennaista on hänen sanansa. Sitä edelleen saarnataan, puhutaan hänen lupauksistaan. Edelleen on mahdollista kuulla niitä, pysyä niiden vaikutuspiirissä. Jeesuksen mukaan se tekee ihmisestä hänen opetuslapsensa. Ne sanat opettavat tuntemaan totuuden, aidon jumalallisen totuuden, joka tekee ihmisestä vapaan.

### **Kuulijat loukkaantuivat Jeesukseen**

Mutta ilmeisesti tuo Jeesuksen suorasanaisten opetus oli sittenkin liikaa häntä kuunnelleille ihmisille, jotka olivat jo alkamaisillaan uskoa häneen.

He vastasivat hänelle: "Me olemme Abrahamin jälkeläisiä, emme me ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka voit sanoa, että meistä tulee vapaita?" (Joh. 8:33)

Ihmiset siis loukkaantuivat Jeesukseen, ihmiset, joista juuri edellä Johannes on kirjoittanut, että he uskoivat Jeesukseen. He loukkaantuivat, koska heidän uskontonsa mukaan he olivat Jumalan valitseman pyhän kantaisä, Abrahamin jälkeläisiä, eivät kenenkään tai minkään orjia. Miksi heidät pitäisi muka vapauttaa?

Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. Orja ei pysy talossa ikuisesti, mutta poika pysyy. Jos Poika vapauttaa teidät, te olette todella vapaita. Minä tiedän kyllä, että te olette Abrahamin jälkeläisiä. Silti te haluatte tappaa minut, koska sanani ei saa teissä sijaa. Minä puhun, mitä olen Isäni luona nähnyt - ja te teette, mitä olette omalta isältänne oppineet." (Joh. 8:34-38)

Tässä kohtaa on melko vaikea ymmärtää Jeesusta. Miksi hän ei ole lempeämpi ja suostuttelevampi kuulijoitaan kohtaan? Miksi hän lataa näin kovia sanoja, vaikka on lopultakin saamassa kannattajia, jotka uskovat häneen, hänen sanojensa perusteella? Eikö hän olisi voinut jättää synnistä ja synnin orjuudesta puhumista vähän myöhemmäksi?

Vastaus voi olla siinä, että Jumalan tahdon mukaan Jeesuksen ei vielä tässä vaiheessa kuulunutkaan saada laajaa kannatusta. Hänen piti kuolla ensin ristillä. Hänen piti säilyttää päälleen ihmisten luontainen viha ja synti Jumalaa kohtaan. Jopa hänen lähimmät opetuslapsensa luopuivat hänestä ja hän jäi yksin. Vain näin hänestä saattoi tulla ihmiskunnan vapahtaja, joka otti pois meidän kaikkien synnit ja tuhosi syyllisyytemme.

Ja sitä paitsi se oli totuus, että hänen kuulijansa olivat syntisiä. He olivat syntisiä siitä huolimatta, että olivat Abrahamin jälkeläisiä ja Jumalan valitun kansan jäseniä. Hekin tarvitsevat Vapahtajaa, joka vapauttaa synnin orjuudesta Jumalan lasten vapauteen.

## **Abrahamin lapsiako?**

He vastasivat Jeesukselle: "Meidän isämme on Abraham." Jeesus sanoi: "Jos olisitte Abrahamin lapsia, te myös tekisitte Abrahamin tekoja. Mutta nyt te haluatte tappaa minut - miehen, joka on sanonut teille totuuden, sen, minkä on Jumalalta kuullut. Niin ei Abraham tehnyt. Te teette aivan samoin kuin isänne." (Joh. 8:39-41)

Jeesus oli edellä sanonut: "Te teette, mitä olette omalta isältänne oppineet." Tähän kuulijat vastasivat: "Meidän isämme on Abraham."

Mutta Jeesuksen mielestä asia ei ollut niin. Abraham oli uskon esikuva. Hän oli päässyt elämään Jumalan yhteydessä, koska Jumalan lupauksen sana oli herättänyt hänessä uskon. Sellainen usko sai hänessä aikaan oikeanlaisia tekoja: uskoa, toivoa ja rakkautta. Jeesuksen kuulijoissa sellaista ei ollut. He halusivat tappaa Jeesuksen, miehen, joka puhui heille Jumalan opettamia sanoja. "Te teette aivan samoin kuin isänne."

Kenestä isästä Jeesus oikein puhui?

He sanoivat: "Me emme ole porton poikia. Meillä on yksi isä, Jumala." Tähän Jeesus sanoi: "Jos Jumala olisi teidän isänne, te rakastaisitte minua, sillä minä olen lähtöisin Jumalasta ja tulen hänen luotaan. Minä en edes päättänyt tulostani itse, vaan hän lähetti minut. (Joh. 8:41-42)

Se, että ihminen ei rakasta Jeesusta, se kertoo, että hänellä ei ole oikeata Jumala –suhdetta. Tätä tarkoittavat Jeesuksen sanat "Jos Jumala olisi teidän isänne, te rakastaisitte minua, sillä minä olen lähtöisin Jumalasta ja tulen hänen luotaan."

Vastaavaa opetetaan myös 1. Johanneksen kirjeessä:

Kuka on valhettelija, ellei se, joka kieltää sen, että Jeesus on Kristus? Hän on antikristus, se, joka kieltää Isän ja Pojan. Kuka ikinä kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on myös Isä. (Joh. 8:22-23)

## **Taustalla on takapiru**

Tuo osoittaa, että Jeesuksen kieltämisen eli sen, että häntä ei tunnusteta siksi, joka hän on, sen taustalla on jokin syvä ja pelottava hengellinen todellisuus, paha itse. Tämä käy ilmi myös Jeesuksen puheen jatkosta:

Miksi te ette ymmärrä minun puhettani? Siksi, että te ette siedä kuunnella, mitä minä sanon. Te olette lähtöisin Saatanasta. Hän on teidän isänne, ja hänen halunsa te

tahdotte tyydyttää. Saatana on ollut murhaaja alusta asti. Hän on kaukana totuudesta, se on hänelle vieras. Kun hän valehtelee, hän todella puhuu omiaan, sillä hän on valehtelija ja valheen isä. Mutta minua te ette usko, koska minä sanon teille totuuden. Kuka teistä voi osoittaa, että minä olen tehnyt syntiä? Ja jos puhun totta, miksi ette usko minua? Se, joka on lähtöisin Jumalasta, kuulee mitä Jumala puhuu. Te ette kuule, koska ette ole lähtöisin Jumalasta." (Joh. 8:43-47)

Todella kovia sanoja! Jeesus väittää, että se, että ihmiset eivät ymmärrä hänestä kertovaa sanomaa, se johtuu loppujen lopuksi saatana. Loppujen lopuksi se on Jumalan vastustaja eli perkele, joka vaikuttaa sen, että Jeesuksesta kertova ilosanoma ei mene perille.

Näinhän Jeesus opettaa myös kylväjä –vertauksessa.

Kuulkaa siis te vertaus kylväjästä: Kun joku kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä, niin tulee paha ja tempaa pois sen, mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, mikä kylvettiin tien oheen. (Matt. 13:18-19)

Myös apostoli Paavalilla oli samanlainen käsityskanta:

Jos meidän julistamamme evankeliumi on peitossa, se on peitossa niiltä, jotka joutuvat kadotukseen. Tarkoitan niitä, joiden mielen tämän maailman jumala on sokaissut, niin että he epäuskossaan eivät näe Kristuksen evankeliumin kirkkaudesta säteilevää valoa, Kristuksen, joka on Jumalan kuva (2. Kor 4:3-4)

Siis siinä, että Jeesuksesta kertovaa sanomaa ei ymmärretä eikä oteta vastaan, siinä ei ole työssä pelkästään inhimillinen kovapäisyys eikä uskovaisten kovasydämyisyys. Siinä on työssä myös valheen ruhtinas. Se ei tarkoita mitään Manaaja-elokuvan tapaista riivaajaa, vaan sitä, että tuo hengellinen valta vaikuttaa ihmisten mielissä kaikkea mahdollista sellaista, että evankeliumia ei ymmärrettäisi: ”se on vanhanaikaista, konservatiivista, vihapuhetta, fundamentalismia, menetät ystäväsi, jos uskot, se ei ole meidän kulttuurimme mukaista jne. jne”.

Tietysti osasyynsä on usein siinäkin, että sanomaa julistetaan tarpeettoman vaikeilla ja vanhahtavilla sanoilla. Tai että julistaja ei rakasta kuulijoitaan, tai ei osaa puhetaitoa tai jostain muusta syystä ei saa auki kanavaa kuulijoihin.

Mutta vaikka olisi niin hyvä puhuja kuin Jeesus itse oli, ei ymmärtäminen sittenkään välttämättä seuraa. Ihmiset eivät siedä kuunnella puhetta Jeesuksen tuomasta pelastuksesta, koska maailmassa vaikuttaa myös Jumalan vastainen hengellinen voima.

Rukoilkaamme, että Jumala itse antaisi evankeliumilleen sellaisen voiman, että se tästä huolimatta kasvaisi ja kantaisi hedelmää, myös meidän sydämissämme.